

HISTORIES OF CONTEMPORARY ARCHITECTURE: THEORY, CRITICISM, INTERPRETATIONS AND CONCEPTS I.

2025/26 ŐSZI FÉLÉV

ALAPADATOK		
TANTÁRGY NEVE	Kortárs építészet története: Elmélet, kritika, értelmezések és fogalmak I./ Histories of Contemporary Architecture: Theory, Criticism, Interpretations and Concepts I.	
TANTÁRGY KÓDJA		
SZERVEZETI EGYSÉG	Óbudai Egyetem, Ybl Miklós Építéstudományi Kar Építészmérnöki Intézet	
SZAK, TAGOZAT	Szabadon választható tantárgy BSc, MSc	nappali
TANTÁRGYFELELŐS OKTATÓ	Wesselényi-Garay Andor PhD, egyetemi tanár wesselenyi.garay.andor@ybl.uni-obuda.hu	előzetes e-mailes egyeztetéssel az intézeti honlap szerint
ELŐKÖVETELMÉNY	nincs, választható tárgy	
ELŐADÁSOK (/HÉT)	2x45'	
TANTERMI, ill. LABORGYAKORLAT (/HÉT)	nincs	
TEREP- ÉS TANÜZEMI GYAKORLAT (/HÉT)	nincs	
FÉLÉV VÉGI ÉRTÉKELÉS MÓDJA	Az előadásokon való jelenlét és aktív részvétel. A tantárgy lezárása az évközi ellenőrzések alapján adott évközi jeggyel.	
KREDITPONTOK	2 kredit	
TANTÁRGY FELADATA, RÖVID LEÍRÁSA	Vitruviustól a regionalizmusig, a posztparaszt építészettől a neovernakularizmusig. A tantárgy célja, hogy kortárs házeseményeket felhasználva ismertesse meg a hallgatókat azzal a fogalomkészlettel, szempontrendszerrel, amelyek a mai napig meghatározzák az építészeti tervezést. Az előadássorozat módszertanilag két egymást kiegészítő koncepció szerint épül fel. Historikus szemlélettel egyrészt bemutatja az építészet és a közvetlenül hozzá kapcsolódó fogalmak történetét, feltárja ezzel párhuzamosan a Vitruvius-hagyományból eredeztethető teóriatörténetet. Ehhez szervesen csatlakozva vázolja azt a fogalmi hálót, amely a mai napig meghatározza azt a beszédmódot, amellyel az építészet kapcsán nyilatkozunk. Az előadássorozat a történeti feldolgozás ellenére többségében a mai gyakorlatot, kurrens tervezési módszertanokat meghatározó szempontokat ismerteti. Tematikus bontásban a tantárgy az építészet vagy művészet; az építészet mibenléte; az építészetteória mibenléte; a teóriatörténet; a hétköznapi teóriák; a hely; a tér; a természet; a technika és az építészet személye által kijelölt keretek között tárgyalja mondanivalóját.	
AJÁNLOTT SZAKIRODALOM	Lukovich Tamás: Lenyűgöző labirintus, Az építészmélet világa, Terc Kft., Budapest, 2016, 524 oldal, ISBN: 9786155445354	

	Cságyoly Ferenc: A szépség (Három könyv az építészetéről 1.), Akadémiai, Budapest, 2013, 192 oldal, ISBN: 9789630594288 Cságyoly Ferenc: A hasznosság (Három könyv az építészetéről 2.), Akadémiai, Budapest, 2013, 180 oldal, ISBN: 9789630594295 Cságyoly Ferenc: A tartósság (Három könyv az építészetéről 3.), Akadémiai, Budapest, 2013, 124 oldal, ISBN: 9789630594301 Schneller István: Modern szakrális épületek, Typotex Elektronikus Kiadó Kft., 2019, Budapest, 172 oldal, ISBN: 978-963-4930-67-9 Kerékgyártó Béla (szerk.): A mérhető és a mérhetetlen, Építészeti írások a XX. századból, Typotex, Budapest, 2004, 430 oldal, ISBN: 9639548448
(IT) HÁTTÉR	Kapcsolattartás: Neptun; Tananyagok megosztása: Moodle

A SZORGALMI IDŐSZAK BEOSZTÁSA

01	Tájékoztató a tantárgyi követelményekről, a félév menetéről órarendi időpont szerint. A művészetek rendszere, benne az építészettel és a dizájnnal.
02	Mi az építészet? Mi a művészet? Mi a dizájn? Miképp jelenik meg a mai művészetfogalom?
03	Kik voltak az első építészek? Melyek a legfontosabb építésztiípusok? Művészet-e az építészet?
04	Mi az a stílus? Milyen definíciókat rendelhetünk a design szó mögé? Miképp néz ki ma a képzőművészet rendszere benne az építészettel és a dizájnnal?
05	Milyen kritériumai vannak a jó építészetnek? A különlegesség, az újdonság, az egyediség, a történelmi hitelesség, a tektonikai poézis és téralkotás.
06	Mi a különbség az elmélet, a tervezésemélet és a kritika között? Miképp jelenik meg a teória a mindennapokban?
07	A teória rejtekei. Miképp jelennek meg elméleti megfontolások még olyan épületekben is, amelyek látszólag nem többek mint egy halom kő, beton, téglá és malter?
08	Miképp alakul az építészetteória története? Hogyan változtak meg az építészettel kapcsolatos elvárásaink, milyen szempontok maradtak változatlanok, avagy: Vitruviustól Venturiig – 1.
09	Miképp alakul az építészetteória története? Hogyan változtak meg az építészettel kapcsolatos elvárásaink, milyen szempontok maradtak változatlanok, avagy: Venturitól Pier Vittorio Aureliig.
10	Építészet és jelentés. Bevezetés az építészeti szemiotikába, az építészeti jelek rendszerébe. Mimetikus építészet.
11	A diagram
12	Divat és építészet. Az egyes építészeti jelenségek sorsa, lehetséges jelentések

SZORGALMI IDŐSZAK ALATTI KÖVETELMÉNYEK		
FELADAT	Az előadásokon történő aktív részvétel. Aktív részvételnek az tekinthető, amikor a hallgató (i) jelen van, (ii) nem alszik, (iii) nem használja a mobiltelefonját vagy egyéb technikai eszközöket, (iv) nem mászt olvas, (v) nem beszélget, (vi) figyel. E feltételek teljesülése esetén az előadó katalógusban rögzíti, hogy a hallgató jelen volt. Amennyiben ezek a feltételek nem teljesülnek, a hallgató a katalógusban hiányzóként szerepel.	100 pont

A FÉLÉVZÁRÁS KÖVETELMÉNYEI					
ÉVKÖZI JEGY FELTÉTELEI	A FÉLÉV TELJESÍTÉSE: Az előadásokon való részvétel feltétele tantárgy teljesítésének. Ez nem pótolható más módon.				
ÉVKÖZI JEGY	négy vagy több hiányzás	három hiányzás	kettő hiányzás	egy hiányzás	nincs hiányzás
	1 - ELÉGTELEN	2 - ELÉGSÉGES	3 - KÖZEPES	4 - JÓ	5 - JELES

Budapest, 2025. 06. 18.
Wesselényi-Garay Andor oktató